

PROFESNÍ STANDARDY UČITELE V ANGLII, WALESU A SEVERNÍM IRSKU

PhDr. Karolína Burešová, Ph.D.
Katedra pedagogiky, FF UK v Praze
karolina.buresova@ff.cuni.cz

CÍL PŘÍSPĚVKU

Představit teoretickou komparativní analýzu učitelských profesních standardů ve Velké Británii v anglickém, velšském a irském kontextu.

S cílem vymezit inspirativní znaky pro české prostředí.

KRITÉRIA pro popis standardů:

- ⦿ **kontext vzniku** (instituce, vývoj situace)
- ⦿ **obsah** (návaznost na etický kodex/jiné standardy)
- ⦿ **cílová skupina**

STANDARDSY UČITELSKÉ PROFESE V BRITÁNII

- ◉ ZNAKY VZDĚLÁVACÍHO SYSTÉMU:
multikulturalita, diverzita, volnost ve vývoji kurikula, rozdílná kvalita škol/ plošné testování, decentralizovaná vzdělávací politika, komprehenzivnost, demokratizace
- ◉ ....VLIV NA Přístup ke vzdělávání učitelů a k profesi učitele

KONCEPČNÍ I KULTURNÍ DIVERZITA

- ◉ = standardy jako ZÁKLADNÍ NÁSTROJ pro trvalou udržitelnost kvality vzdělávání a výchovy
- ◉ = ZPŮSOB, jakým jsou standardy do praxe zaváděny, ale také kým

ANGLIE: KONTEXT VZNIKU

- ◉ **Teachers' Standards** - účinnost v září 2012 (revidovaná verze)
- ◉ **Ministerstvo školství**
- ◉ **ÚČEL:** posílení srozumitelnosti a návaznosti na kariérní řád učitele
- ◉ **KRITIKA:** nedostatečná transparentnost pro veřejnost/stresor
- ◉ **VLIV:** propojení státního a soukromého sektoru
- ◉ Intenzivnější diskuse než ve W, S.I.

ANGLIE: OBSAH STANDARDŮ

- ◉ **KATEGORIE:** hodnoty, kompetence, profesní etika (kodex)
- ◉ dříve děleny na **5 úrovní** dle kariérního stupně učitele
- ◉ X nová verze pracuje pouze se **statusem kvalifikovaného učitele** (angl. Qualified Teacher Status)
- ◉ **3 části:** Preambule, Standardy pro výuku, Profesní kodex učitele
- ◉ **Anglie** a Wales: **1 platový řád**
- ◉ **1 dokument**

ANGLIE: CÍLOVÁ SKUPINA

- ◉ všichni učitelé nezávisle na věku či předchozích zkušenostech
- ◉ personál školy: zaměstnanci na vedoucích postech , veřejné vládní autority
- ◉ obsah věnován učitelům v průběhu profesní dráhy (postoje, vědomosti, dovednosti)
- ◉ Princip celoživotního učení (implicitně)
- ◉ Registrace absolventů učitelského studia - na Ministerstvu školství

WALES: KONTEXT VZNIKU

- ◉ Revidované profesní standardy pro učitele ve Walesu (angl. Revised Professional Standards for Education Practitioners in Wales)
- ◉ General Teaching Council for Wales, 2011
- ◉ nezávislá rada - regionální vzděl. politika (i S.I.)
- ◉ klíčová otázka vzdělávací politiky
- ◉ specifika komunitní identity (komunita a rodina)
- ◉ dostupnost a srozumitelnost pro širší veřejnost
- ◉ důvěra veřejnosti v profesi učitele
- ◉ Snaha o vyjádření nezávislosti na Anglii - devolvovaná politika (i v S.I.)

WALES: OBSAH STANDARDŮ

- ◉ **KATEGORIE:** hodnoty, znalosti, dovednosti
- ◉ dělení dle 3 kariérních fází
- ◉ 3 různé standardy/dokumenty
- ◉ Standardy pro **leadership** (odlišné - řízení školy)

- ◉ **Chybí návaznost** na etický kodex !!!
- ◉ Etický kodex pro registrované učitele (angl. **Code of Professional Conduct and Practice for Registered Teachers**)
- ◉ Rada General Teaching Council for Wales, 2011

WALES: CÍLOVÁ SKUPINA

- ◉ Standardy určeny širší cílové skupině vzdělavatelů
- ◉ Učitelé, vedoucí pracovníci na školách, asistenti učitele
- ◉ Širší uchopení učitelské profese
- ◉ Registrace absolventů učitelského studia probíhá na The General Teaching Council for Wales

SEV.IRSKO: KONTEXT VZNIKU

- ◉ Současná verze standardů učitele - Rada pro výuku (angl. The General Teaching Council for Northern Ireland, GTCNI), 2012
- ◉ revidovaná verze standardů z roku 2007 (závazek revize každé 4 roky (chybí ve W i A))

další dokumenty:

- ◉ Northern Ireland professional standards for teachers, tutors and trainers in the lifelong learning sector Organizace Lifelong Learning UK (2009)
- ◉ Teacher Education Partnership Handbook (Rada General Teaching Council for Northern Ireland, 2010)
- ◉ Teaching: The Reflective Profession (Rada, 2011)

SEV.IRSKO: OBSAH STANDARDŮ

- ◉ text standardů = součást učitelského kodexu (Code of Professional Conduct for Teachers)
- ◉ specifikace - etické hodnoty učitelské profese (respekt, péče, integrita, důvěra)
- ◉ znalosti, dovednosti a kompetence učitele rozvedeny do 33 STANDARDŮ (komunikace, vztahy, rovnost, inkluze...)
- ◉ Zodpovědnost učitele - 6 oblastí
- ◉ návaznost na princip celoživotního učení
- ◉ 1 dokument

SEV. IRSKO: CÍLOVÁ SKUPINA

- ◉ primárně učitelé a studenti učitelství (oproti Walesu a Anglii)
- ◉ překvapivá odlišnost irského a velšského kontextu x komunitní přesah školního vzdělávání
- ◉ učitel = každý úspěšný absolvent učitelského studia, který se registruje u Rady pro výuku

ZÁVĚRY I

- ⊙ A = vydávání standardů pod záštitou vládních činitelů x Rady ve W, S.I.
- ⊙ W a S.I = učitel jako profesionál v širší komunitě
- ⊙ A a W = učitelskou komunita (asis. učitele, tutoři, další vzdělavatelé)
- ⊙ S.I. = největší důraz na princip CŽV

Institucionální kontext:

- ⊙ VÝZNAM STANDARDŮ
- ⊙ NE (JEDNOTNOST) v chápání OBSAHU/POSLÁNÍ

KOMPLIKACE:

- ⊙ vznik pod záštitou více org.
- ⊙ návaznost na původní verzi
- ⊙ návaznost na platový systém (A,W)

ZÁVĚRY II

- ◉ Příprava - 5 let (v praxi 2009-2012)

ROZDÍLY:

- ◉ STRUKTURA A TERMINOLOGIE
- ◉ NÁVAZNOST NA ETICKÝ KODEX
- ◉ Soukromý x státní sektor (A)

SPOLEČNÉ ZNAKY:

- ◉ DYNAMICKÉ dokumenty (REVIZE)
- ◉ Praktický nástroj - udržitelnost CŽV učitelů
- ◉ Orientace na LEADERSHIP, AUTOEVALUACI

KRÁSNÝ DEN! 😊